

3 Cena numeru 3 centy w Krakowie, w Podgórzu i na prowincyi.

PRENUMERATA:

Miesiącznik w Krakowie (już dostawa do domu) K 150 na chyb. rekodzielniczej i w podgórzu K 160... Przewoźnicza za granicę: m. k. 150, fr. 2.—, rb. 1.—

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ulica Gołębia 13... Ekspedycja „Nowin”: ulica Gołębia 3.

REDAKTOR NACZELNY LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości stałe, telefonicznie i listownie przyjmują Redakcja (Telefon Nr. 340) od godziny 9 rano do 8 wieczorem w biurze ulica Gołębia 3.

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 4-tej. Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi.

Sprawa Izby Rękodzielniczej w Krakowie.

Ugady Izby i konieczność sanacji. — Ustawy trzeba szanować. — Interpolacja w Radzie. — Komisarz rządowy i groźba rozwiązania Izby.

Przykre stosunki, panujące wśród rękodzielników, ujawniły się wczoraj na posiedzeniu rady miejskiej w interpelacji, aż nadto uzasadnionej, r. m. w Ajdy, dotyczącej rekodzielniczej. Nie ma chyba rękodzielnika i wogóle obywatela w Krakowie, któryby szczerze nie ubolewał nad tem, co w Izbie rękodzielniczej się dzieje i co te polityczna instytucja nieuchronnie doprowa dził musi do upadku, jeśli sanacja rychło nie nastąpi. Niema też nikogo, kto, bezstronnie sprawę oceniając, nie musiałby przyznać, że ludzie, stojący dziś na czele tej instytucji, bezprawnie sprawa wój urządził i nadaremnością sanację stosunków dzieki zbyt dugo tolerowanemu przez władze stanu i kręcom, które powlekają i do żywego obuzują Izby, szanując zasady prawa i wywołują rozgorzczenie w szeregach rękodzielniczków aż skłódlive dla sprawy rękodzielniczej. O tem niema dnu zdań. Najlepszym dowodem bezprawnego postępowania obecnego wydziału Izby rękodzielniczej jest fakt, że magistrat na prezes Izby p. Kosobuckiego dwukrotnie już nakładał kary za nieprawnie postępowanie. Ale to kary są fikcyjne. Prezes Izby także sobie go wazy, rękodzielniczym nim do namiestnictwa — i Alles bleibt beim alten, bo oczywiście lata mogą minąć, zanim rekurs w drugiej instancji będzie załatwiony, a potem można jeszcze rekursować do ministerstwa.

Tak dalej iść nie może zarówno w moralnym i materialnym interesie rękodzielniczków jak w interesie powagi ntaw. Ci poważni rękodzielnicy, którzy pozostali w przedniejszym ury caduwo wydziale, muszą zrozumieć, że kręcalami rządzący dąga nie można. Wzinni sobie też nieświadomo, że żadne poprzednie zasługi nie im prawiedliwają nadwyżki. Sympatye osobiste muszą też ustąpić wobec woli większości. Choćby się uważało, że większość nie ma racji, choćby się ubolewało nad niewąwaniem „zasłużoności” jednostki, to jednak ustawę zawsze szanować trzeba.

Przyela taka chwila, że nawet wielki Bismarck też ustąpił meiał. Pan Kosobucki nie jest Bismarckiem — i mury miasta nie zadzią, jeśli preztanie być prezesem Izby rękodzielniczej. Celsa sfera interesu zaledwie 400—500 ludzi w mieście. Jest to więc w granicach rzeczy sfera drobna, ale jest zarazem symptomatyczna, bo chodzi w niej o uznanie zasady poszanowania prawa. Stąd rzecz nabiera wagi, stąd płynię żądanie pozwoschna, aby władza włądowała w te stosunki.

Rozumny polityk powinien posiadać tyle taktki, aby wiedział, kiedy rola jego się akokcyjia, kiedy stracić za ufania i, kiedy musi się unoczyć, by ewentualnie „poczekać na inny raz” jak śpięwano w szopie taborowej. Grupa rękodzielniczków, żądająca sanacji Izby, nie pragnie niczego dla siebie, gotowa jest oddać prezesurę przyjacielowi p. Kosobuckiego, byle była gwarancja, że ustawy będą szanowane i sprawa Izby pójdzie innym trybem niż dotychczas. Żądanie to są zupełnie uzasadnione — magistrat musi narzecznie użyć energicznych środków celem sanacji Izby rękodzielniczej.

Sprawa Izby rękodzielniczej w Radzie miasta.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby r. Wajda interpelował prezesa, co samiera uczynił, aby w Izbie rękodzielniczej normalnie nastęły stosunki i aby wybory do Izby r. m. wyszłyby zostały przeprowadzone? Wydział Izby ury caduwo urzęduje od 1907 roku, oazpełnia się przez samowolne nominacje, nie dopuszczając delegatów Cechów do Izby, nie dopuszczając do wyborów.

P. Kosobucki, który z kolei uzyskał głos sby tak, w celu interpelacji, w bardzo wykrępn sposób próbował doprowadzić stosunki w Izbie i zalił się na magistrat, że zabronił odbycia walnego zgromadzenia.

Wiceprezydent Szaranki oświadczył w odpowiedzi na interpelację, że magistrat widocznie ściśle na podstawie ustawy rzeczy prowadzi, skoro — jak widać z przesłowem pp. Wajdy i Kosobuckiego — obie strony są niesadowolone. Wiceprezydent wyjaśnia, że

walno zgromadzenie odbyć się może pod warunkiem, iż poszczególni Cechy wyślą swych delegatów; tymczasem wydział Izby wyboru tych nowych delegatów nie przegwarantował, a sądziąc chęć walnego zebrań delegatów, wyznaczonych na r. 1907. (Byłoby to raczej bezprawie. Przyj. Red.) Wskoda doszło wówczas, że prezes Izby dwukrotnie został skazany przez magistrat na grzywnę za niewykonanie poleceń magistrata, odnoszących się do przykajcia Cechów; od wyroków tych jednak prezes Izby, jak zwykle, wolał rekurs.

Groźba rozwiązania Izby przez władzę przemysłową.

Krakowska Izba rękodzielnicza ma charakter dobrowolnego związku stowarzyszeń przemysłowych czyli cechów, rządzi się własnym statutem, nie stoi pod kontrolą władzy jako instytucja dobra publicznego. Namiestnictwo może wprowadzić (na zasadzie § 130 ustawy przem. z r. 1907) nad Izbie charakter obligatoryjnego stowa rzyszenia, ale tego jeszcze nie czyniło. Z tego dobrowolnego charakteru Izby wynika trudność sanacji wyspec zabagnionych stosunków w drodze bezpośredniego wkroczenia władzy. — Jednak na zasadzie analogii z cechami władza przemysłowa ma prawa wprowadzić do Izby ko misarza rządowego — i z prawa tego magistrat jako władza przem. — i z prawa tego magistrat, mianując takim komisarzem sekr. mag. dra Emina-wicza. Oczywiście p. Kosobucki wolał przeciw temu zarządzeniu „jak zwykle” rekurs. Władza może jednak iść dalej: może rozwiązać Izbę, co jest przewidziane w statucie, poczem Izba miałaby się na nowo organizować. Obawiać się należy, że ta smutna ewentualność nastąpi w razie dalszych nadwyżek za strony zarządczego wydziału Izby.

Jak się prywatnie dowiadujemy, rekurs p. Kosobuckiego przeciw ustanowieniu komisarza rządowego, wniesiony do namiestnictwa za pośr. magistrata, ojeżdżenie tych dniach do Lwowa z wniesieniem magistratu, którego końcowy ustęp dosłownie przytoczamy:

„Ze w razie nieuzaglednienia zarządzenia magistratu o ustanowieniu komisarza magistrat widziałaby się zniewolniony przedstawić wniosek o rozwiązanie Izby z powodu zaszkody kilku-krotnie przekroczeń obowiązujących przepisów, czego se względu na dobro tulających sfer rękodzielniczych pragnie o ile możności unikić.”

Wątpić nie można, że namiestnictwo zatwierdzi zarządzenie magistrata i ze swej strony czyni wszystko, aby sanacja fatalnych stosunków w Izbie jak najrychle nastąpiła.

Stronnictwo Polskiego Mieszczanstwa Demokratycznego.

Opinia publiczna powitła fakt utworzenia się nowego stronnictwa a raczej skonsolidowania się rozbitych grup mieszczańskich, z prawdziwą sympatją. Liczba obywateli, zapisujących się w poczet członków, rośnie z każdym dniem i przekroczyła już liczbę 800, mimo, że jeszcze wcale nie rozpoczęto właściwej akcji w celu jednania członków.

W myśl rezolucji, uchwalonej na walnem zgromadzeniu, wydział Izby uzupełniony delegatami poszczególnych grup, dzielnic oraz zawodów, aby opinia publiczna znalazła pełny wyraz w wydziale. Wzmocniony wydział liczyć będzie około 50 członków. Znaczący należy, że posłowie miejscy tylko o tyle należą do wydziału, o ile wpisali się do stronnictwa.

W wypełnieniu wczorajszego sprawozdania wspomnieć należy obszerniej o przemówieniu p. insp. Gorgoza. Wyraził on imieniem przedłożników radość z organizacji stronnictwa, w którym prawdziwa myśl i wola obywatelska przejawiać się będzie, i oświadczył, że spodziewa

się, iż stronnictwo przyniesie sanację stosunków i zapewni takim faktem, jakie się dąwały przy ostatnich wyborach. Wreszcie, podnosząc zadania prasy, dał mowca wraz życzynią, by prasa była w istotnym kontakcie z szerokimi sferami obywatelstwa, wienie wyrażała jego przekonania i postulaty, a nie służyła jednostkom.

Biedni bogacze.

Za łatwo im wszystko przychodził. — Nuda. — Obiad u miliardera. — Litewski Krezus. — Opłuk murzyńskiej pary. — Kwiaty robotnicze.

Bankier amerykański, p. Townsend Martin, napisał o towarzyszywie, do którego sam należał, ciekawą książkę p. t. „The passing of the idle Rich” (Zniknięcie przynajętego bogacza). Podaje on w niej główną przyczynę nudy, która pożera bogactwo w jego kraju, a podaje ją arcytrafnie.

„Wszystko im łatwo przychodzi. Dobrobył, zbytek, wszelkie przyjemności, o które zwykli Amierelcnik dobija się z trudem, spadają nań lekko jak dojrzale owoce. Nie potrzebują żadnej wady, którą, podniecała ich ducha i ożywiła ich czyny. Cieszą się ich wiejską psaką, lekkością i niedołą.”

Ażby niecie przed tą straszną nudą, wyiała ten nowoczesny Krezus wszystkie woje myśli. Je mu potrzeba zawsze czegoś nowego, nadszyczanego, a raczej niezwykłego, ażeby wzrok jego zblaznowany doznał nareszcie jakiegoś wrażenia. Stąd ta pogoń za czemś nowem, co ostatecznie kończy się na przesydnym i wstępnym pomysłach.

Wice pp. Krezus chce wydać obiad... Już na samą myśl o tem opowianje go jejiego dośmier talna nuda. Tyle już obiadów wydał, tyle już przeżył szalonych zbytków i wyszukanych, wyrazowanych ekcesów, nawet w dziedzinie kuchennej i nież sposób?..

Obiad konno. Nareszcie coś odmiennego! Wszyscy goście jak bohaterzy, konie stają w jadalni w kolo, w kopytami o gumowych trzewniach, a na każdym siedle maleńki stołeczek z nakryciem.

Żywy nłoboszczyk w Żurawiu pod Przemysłem. (Patrz artykuł).

Centralny Bank i Ustředni Banka. Czeskich Ras Oszczędności. Filia w Krakowie. Wchód od ul. św. Jana 1. WŁADKI oszczędności około Koron 115,000,000. WADYA i KAUCYNE. WSKŁADKI na rach. bieżący do 4 1/2 o i kłuszącej do 4 2/0. WSKŁADKI na rach. bieżący do 4 1/2 o i kłuszącej do 4 2/0. WSKŁADKI na rach. bieżący do 4 1/2 o i kłuszącej do 4 2/0.

Przekazy, akredytywy, Inkasa na wszystkie miejsca krajowe, zagran. i zamorskie. Kupno i sprzedaż obcych walut, monet i wszelkich papierów wartościowych. Najtańsze przekazywania pieniędzy do Ameryki za pośrednictwem własnych banków: Bank of Europe Nowy York, «BOMEMIA», akcyjny bank.

jego ciągle coś nowego wynajduje. W jednej z białych kładek założył gości czarną perle, a przy drugiej znnowo, palący cygarętki, znaleźli przy każdej z nich nakład studolawowy.

Czyż nie trapi komiczna walka ta bogaczy z nuda i czyż nie wolano obce Roosevelta, aby się osiadł na nowo prezydentem i ukrócił szalony sztyket, a ukryć dół twardego pracującego i niedziary, nie są godne najwyższej pochwały? Sprawa robotnicza w Ameryce jeszcze nie dojrzała, ale gdy się rozwinię, przestaną się nadzić miliardery raz na zawsze.

Prosimy odnowić prenumeratę na miesiąc maj.

Z kraju.

Ullwanoś kradzież z włamaniem. Z Wadowic donoszą nam: W nocy z niedzieli na poniedziałek zakradli się dwóch nieznanymi dotychczas sprawców do biur tu, sądn obwodowego, a odsuwający od ściany znajdującej się w jednym z pokoi kasę wertehwami, poczeli przy pomocy przyniesionych ze sobą świdrow wiercić otwory w tylniej ścianie kaszy. Dozorca domu, usłyszawszy w białym hałasie, począł się dobijać do drzwi i w ten sposób spochyli włamywaczy. Porucznicy narzędzia spochyli z kłosa i piętra na dół i poczuli niepokój. Dozorca pociął się za nimi w pogoni, oddał nawet za nimi kilka strzałów, lecz bez skutku. Włamywacze zamierzali cieniemi noży, zdołali uciec pogni. Zandarmeria rozpoczęła poszukiwania za sprawcami.

Arsztwieniec adwokata. Dr Lwowa donoszą: Onegdaj przed południem z polecenia sędziego sędzkiego dra Birtha aresztowano adwokata krakowskiego dra Henryka Sowińskiego. Sowiński skądś był początkowo za występki lichwy na stryżmie dr Jęzgero ka Lubomirskiego. Mianowicie otrzymał on do eskorty weksel ka. Lubomirskiego na sumę 40000 K. i po aresztowaniu weksla wypłacił w całości około 10000 K. Sprawa oparła się o sąd, dochodzenia jednak nie były powodem do oskarżenia; odstąpiono ją więc izby adwokackiej, która wdrożyła dochodzenie dyscyplinarne. Izba po śledztwie wniosła do prokuratora i doniesienie przeciw Sowińskiemu o sprzeniewierzenie, popolenienie na szkodę Stanisława ka. Jabłonowskiego w sumie około pół miliona koron i na nazisko Kazimierza Mieleńskiego, komisarza samodzielnictwa w ministerstwie handlu w Wiedniu, na sumę 6900 koron. Sowińskiego aresztowano.

Sanktury. W C. k. zawodowej szkole ślusarskiej w Świątkach górnych są do nadania z dniem 15 września b. r. trzy stypendya z funduszu rządowego po 30 koron miesięcznie. Pierwszeństwo w ubieganiu się o te stypendya mają synowie rzemieślników, którzy wykazali, iż w zawodzie ślusarskim czas dłuższy pracowali lub pracują a w braku tychże inni kompetenci. Podania należyście udokumentowane wnosić należy na ręce dyrekcji C. k. zawodowej szkoły ślusarskiej w Świątkach najpóźniej do dnia 15-go czerwca 1912 r.

Lokaut w Bielsku.

Od 7 tygodni trwał w fabrykach sukna Ba. Chelza, Zipsera, Schauera i Picha strajk robotników, domagających się podwyższenia płac i spełnienia szeregu innych postulatów. Ponieważ do ugody nie przyszło, wszyscy właściciele fabryk sukna w Bielsku i okolicy ogłosiłi wczoraj lokaut, który się dziś rozpocznie. Lokautem dotkniętych zostało 14000 robotników, w tym przeszło 10000 robotników polskich, którzy naraz zostali pozbawieni chleba. Wórn ludności panuje ogromne oburzenie, zwłaszcza przeciw armom Bathelt i Zipser. Polski komitet lokautowy ogłasza odezwę o pomoc.

OZARODZIEJ

Wielki romanś dramatyczny
MICHALA IWAŁO
(Ulag datazy).

Straszliwy wydatek woli, spełniony wysiłek, śmiertelne przeszerzenie, którego doznał — wszystko to wstrząsnęło nim potężnie, zmoczyło go, wyczerpało, unięściwilo niemal. Około południa, dzięki niewyčerpanemu zapasom energii, jakie miała w sobie ta istota wyjątkowa, dzięki także podmiotom, których sekret posiadano, zaczął powracać do władzy nad sobą. Po kilku godzinach odzignął się ze zniechęcenia z przynębenia.

Siadł na konia i w towarzystwie dwu zbrojnych szlag udał się w kierunku Castel.

Trudno wyobrazić sobie, jakie wrażenie człowiek ten wywarł na ludność Paryża, kiedy przyjeżdżał, ubrany w czarny akamit; wielki płaszcz z czarnego jedwabiu spadzający z jego ramion z rodzącym jakiejś ponaśpój elegancją; czarne pióra u baretu, błyszcząco powietrzu. Wysoka postać, szerokie, okazałe ramiona, oczy czarne, czarny blysz-

Żywy nieboszczyk.

Straszna scena na cmentarzu w Żurawicy. (Patrz ilustracyę).

Przed kilku dniami spokojne miasteczko Żurawica pod Przemysłem poruszone zostało niebyszym zdarzeniem. Na cmentarzu tamtejszym odbywał się pogrzeb smutnego bogatego właściciela, Hryśka Pażanego. Nad otwarte mogiłę kładąc odprawili już ostatnie modły, poczem trumnę apaszoną do grobu. Wórn płacem i łząz rodzący szerszy na trumnę z gładkim lakotatem padł grudi siemi.

W tej chwili zdarzył się coś niepojętego. Wleki trumny zaczęło się ruszać a po chwili w trumny zaczął się dobywać głos, wołający ratunka... Można sobie wyobrazić popłoch, jaki powstał wśród obecnych. Natychmiast wywołano trumnę z grobu, oddito wleki, poczem rzekomo nieboszczyka — bladego i osłabionego — wydobyto. Masy wrócić przyszedł do siebie tak, że nawet o własnych siłach zdolił się zejść do swego domu. Wina straszliwej okolicy, której ofiarą miał być, nie padło życie ludzkie, ponosił miedzy innymi opalacze bytli, który również nie pisał wórnem arcy, oglądając suw. Masay, jak dano są z Żurawicy, ma się obecnie zupełnie dobrze i powrócił już do swych codziennych zajęć.

Zachodzi tu pytanie, czy w danym wypadku ma się do czynienia z dłuższym omdleniem, czy też z śmiercią pozorną. Lekarze orzekli, że zachodzi druga ewentualność. W razie pozornej śmierci natęży akcja serca tak, że nawet łaskaw słuchawki nie może wysłuchać serca. „Pozorna śmierć” zdarza się nie nadto rzadko a to przeważnie u noworodków lub wdebytych z ciepłi. Zdarna się niekiedy, że „pozorna śmierć” słyszą wszakże, co się nakoło nieśli dzieje, nie mogą jednak rozpoznać, gdyż są „dotknięci paraliżem”.

Wy zapiobidzi podobnym omylkom, ustawa nie pozwala na grebanie wosnośloję, jak po 72 godzi nach od zgonu. Niechybim smakiem zgonu są plamy postmorte, których jednak w danym wypadku nie stwierdzono, gdyż funkcyje oglądacza swiek poltina oska niepowolana.

Instrucya nasza przedstawia jedyną w swoim rodzaju scenę na cmentarzu w Żurawicy w chwili po otwarciu trumny.

Do wszystkich.

Otrzymujemy następującą odezwę:
Z Warszawy nam donoszą, że w najbliższych tygodniach na Szyberę wysyłaćy etapem 15000 kartonów pozostających dotychczas w wlepieniskach Królestwa Polskiego.

Co osaka więźniów w sztorach szeryjskiej widome z wstrząsnętych opiów, które od czasu do czasu obierają praży pałka i szeganienną. Jaka jest droga etapem na te kartony, sądzić można ze swięto strasymnej korepondencyi od jednych z zesłańców.

1500 wleziów Królestwa Polskiego drogę tę odbywał będnie w najbliższej przyszłości bez żadnych środków do życia, bez odpowiedniego ubrania, często bez pasów do kajdan.

Obowiązkiem wszystkich współczesnych obywateli popelszyż i mełitwie szętką pomocą dla szopartnie wygnadzonych na drogę w to, co wolna t. j. w cukier, herbacę, kolon i w odzież, oraz dać im choćby najmniejszy mattek pieniędzy.

Prosimy nadkłać pieniędzy, odzież, kolonki i t. d. na adres: Kraków, Wilna 8. II. p., pałki dr Marek. Zarząd krakowskiemu związku pomocy dla więźniów politycznych.

Redakcy „Nowin” glosno pośredniczyć w zbieraniu ofiar i pierwsza składe 5 K na cele Związku.

List z gubernii Irukuckiej.

Od tygodnia poogólniamy z uczuciem wielkiej nigi drogę etapową, która dla nas już przywykłym do niewygodny wydawała się piekłem i żmura, dręczącą nas w dzień i w nocy. Prawie całą drogę z Warszawy, z małemi bardzo wyjątkami, jechałimw w różnych okowach, których nie chciano

czące, a czasem przepuszczające jeden tylko promień światła, pękniętą nadzwyczajnie twarzą pemi m bladej cery, przyciśniętą by przykry wagałi nocy, nacięty gdyby nie widziano, kto jest ten wielki pan. Ale widziano, że to Nostradamus... I towarzyszyli mu gwar głosów ludzkich:
— To oni! To oni!
Tworzyli się zbiegowisko. Wiatr ciekawości opróżnił sąsiednie ulice. Jedni zjeżdżali się za strachem, inni cięgli się, aby dotknąć polęgo płaszczu; chorzy bięgnali, aby połozyl na się rękę; z utę do szedł pomruk niewielbienia ludności:
— To odgadywać przyszłości!
— To nasz zdrowiciel!
— To Nostradamus!

Jeszcze jasny dzień panował na dworze, kiedy Nostradamus z przepaską od króla wchodził do starej fortecy. Ale kiedy przebył drzwi i znalazł się o progu Raju, w którym zamknięto Boncherolles, ograczył go ciemność. Foczał zimno chniecie naszczy tego kamionczego notwora. Wzrął z ręk doszoryci latarkę i klucza, otworzył zamek i wszedł sam.

nam zdejmować nawet podczas snu. Trudno opisać, trudno oddać choć cząstkę cierpięń fizycznych i moralnych tu na papierze, trudno przelożyć na wyrazy to, co przechodził niasiał człowiek. Umysł skołatany rwie się i płacze, będnie miesiąc etapu, to całe lata najstraszniejszych cierpięń karcicznych, ile osądzić to możemy my, którzyśmy ich nie odbywali, to chwiloowy upadek duszy, to łobraz najnikczemniejszej cywilizacji X wieka, z którego żył dziś przytomnieś sobie dokładnie nie możemy Zakłócić w ręczną dątki, okropie w kołozach i szynelach. Gorąco okrono, człek spocyno ledwie zjity, brak powietrza, zadach, jaknie się choć krople wody, przystawia spocno czoło do okna. Iud nawet język dla ochłody, kładzie się na ziemi, na podłożu wagonu i tak odbywa. Tożnów brak miejsca na spoczenie, w wodę śpi się w kuczli lub kładzie się pod ławkami w brudzie i szętkiżliwie. To znów gdzieindziej kręczy się od wielkiego zimna i mrozu, pragnienie pozabia cząci; częste rewizye przy zmianach konwoju stają się istną katuszą, gdyż okowy nie pozwalają na szybkie wlewanie woszków z życiem, ta nad zlozozem żółdnia, a wódnicy 250 wiatr z górą są niamie przy mrozie, dochodzącym 30 stopni — oto maleńki tyłek odsłonięty rabeł zasłany na wódnó do którym aui się się ludziom z prawami.

Z chwila przyjazni na miejsce przeznaczania, po formalnościach wstępnych, człowiek zostaje wypuszczony na wolność i idź wtedy gdzie chce, umieraj z głód, śpij na mrozie pod gołem niebem. Prawdziwe szczęście, jeżeli w tej wiozce znajduję się polityczni osiedleńcy, masz wtedy choć chwiloży przytulak.

Wórn osiedleńców jest dosyć znaczna liczba. Wórn życia umysłowego brak. Przeważa, jest kilka gazet rozyjaskich. Analizy brak środków do egzystencji, częste rewizye zandarńow wórn omdleńców, brak cynizmu organizacyjnego, a zwłaszcza księtek polskich, oto przybliżony obraz naszej męczarni.

Dłatego też my, a jest nas spora gromadka, zwracamy się z prośbą do redakcyi pism. Pragnęliśmy otrzymywać bezpłatnie, bo o placenie nie może być mowy.

O książki, o chwile wytchnienia dla myśli, odprosimy ją od okropnej rzeczywistości naszej, podrosmy najserdeczniej.

Z Rady miasta.

Wczorajszemu posiedzeniu, które się odbyło w sali Tow. Rolniczego, przewodniczył przez dr Leo. Na wstępie zawiadomił prezydent Rada, że Wydział kraj rozpisal na dzień 13 b. m. ponowną konferencyę delegatów Krakowa i Podgórze w sprawie połączenia, którego indność obu miast sobie życzy. Prezydent wyraził nadzieję, że konferencya doprowadzi do pertraktacyi, której wynikiem będzie połączenie się obu miast w jeden organizm. (Osiaski).

Tow. opieki nad zabitykami Krakowa wnioślo obszerny protest przeciw zamierzonemu rozszerzeniu ul. Szewskiej. Po odczytaniu tego pisma przydzielono je odpowiedniej sekcji.

Następnie wygłosiła się dłuższa dyskusya w sprawie Izby rękodzielniczej, o czem na innym miejscu piszemy.

Na zgryzł klucza, na blysk blady światła, wlezię zwrwał się z łóka. Twarz ukrył w głonie i oszolomiony szedł naprzód. Pytał głosem niewiome: — Kto to idzie? Czy to wlezię, czye wlezię?

— Wlebięte do Ribagnac nie przyjdzie — rzekł Nostradamus. — Nie ujrzyz go więcej. W tej chwili jest w drodze do Raynu i bardzo wątpię, czy powróci stamtąd żywy... — Odjechał! — Boncherolles szęgnął zębami i łamał rękę. — Odjechał! Porzucił mnie. Niech będzie przeklety!

— Nie słusznie go przeklinasz. On cie chciał ratować. Ale mu przeszkodził najświeższy pan, król Henryk. Wypędził go z królestwa.

— Król! Tak, tak musiał być. Król nędznik, król tyran, król zbrodniarz; popełnił jeszcze i te niegodziwosci. Najświeższy pan! — wleził Boncherolles ze straszliwym śmiechem. — Więc dobrze, niech będzie przeklety król Henryk!

— Nie słusznie przeklinasz króla — przerwał Nostradamus. — On ponaclcha tylko rady, czy rozkazu, który mu ktoś dał... C. d. n.

Na interpelacyę r. m. Dąbickiego udsielił żyły miekier Dr. Janiszewski wyczerpanych wyśniedł w sprawie panującej ospy. Pierwszy wypadek powstał w Pradniku, przyniesiony prawdopodobnie z Królestwa. Dalej było tam wypadek 22 W Krakowie w lutym powstał jeden wypadek (przy ul. Dietla); z tego wypadku nie rozszerzyła się ospa. Dależ wypadek powstał w domu kolejowym na Blichu, przyniesiony z Pradnika (kobieta chęra umarła) Daia i maja powstały wypadki na ul. Blich, Bonerowskiej, Jablonowskiej, w Pradniku — wreszcie wczoraj znów przy ul. Blich 30. O ile można było stwierdzić, więkzoshó przypadków Krakowskich naniesioną została z Pradnika a Uzerwonego. Wszystkich przypadków jest dziesięć. Mowca przedstawia następnie akcyę urzędz zdrowia w sprawie szczypania; przypisuje ono miesiąc coroczne szczypanie, ndano się do dwunastu kilkunastu instytutu; o szczypanie. Nie można powiedzieć, że się na tych dziesięciu przypadkach skończy — bo w Królestwie ospasie szęrzy, a w samej Łodzi umarło w ciągu kilku miesięcy 700000 w roku ubiegłym 13000 ludzi.

Nastąpił szęraz interpelacyi. R. m. St. Nowak zapytał jak stoi sprawa dodatku drożyzniano dla nanczyli, zwłaszcza tymczasowy. R. mag. dr Czaczek wyjaśnił, że Rada przynajęć wiece czasu dodatek, uczyniła to tylko na wypadek, gdyby Sejm takiego dodatku nie uchwolił. Tymczasem Sejm przynajęł już nanczyliom dość znaczny dodatek drożyzniano, wynoszący 10—15 pr. placy.

Prez. dr Leo odwiedzca, że ponieważ Sejm przynajęł dodatek, chodzilyby o dodatek drugi i uprosił, iż zająć się będzie zadaniem sekcji szkolnej.

R. m. Dąbrowski interpelował w sprawie niezbyt pomysłnych stosunków bezpieczeństwa na ulicach zwłaszcza w porze nocnej. W ostatnich czasach zdarzają się częste bójki między żołnierzami a cywilami. — W sobotę przy ulicy Lubicz żołnierze rabali szablami. Mowca prosi prezdynta o interwencyę, aby władze wojskowe utrzymały i nadał dobry stosunek między ludnością cywilną i wojskową, jakby panował za komendanta korpusu Aliboriego i tłumiy sroczno podobne wybryki żołnierzy. Mowca prosił też o interwencyę w dyrekcji policy, aby konne patroly policyjne krązly w odleglejszych dzielnicach.

Prez. dr Leo odpowiedział, że chętnie czyniłby zadany życzeniu mowcy i wyraził zaprzytywanie, że władza wojskowa wpłynę odpowiednio na żołnierz.

R. m. Miedniak porozyl sprawę przeniesienia ze śródmieścia kryminalu i wybudowanie poza obrębem miasta nowego gmachu więziennego wraz z palacem sprawiedliwosci.

Prezydent odpowiedział, że przędynt Hausner poczynił kroki, zmierzające do przeniesienia kryminalu poza obręb miasta i zbudowania gmachu sprawiedliwosci; rzad wszakże nie zdecydował się na budowę. Mowca sądzi, że go wyda sądownictwa wymaga odpowiedniego pomieszczenia. Mowca gotów jest poczynić w tej mierze kroki w Wiedniu i zapytuje, czy Rada zgadza się na pozyczenie takich kroków. (Hezno oklaski).

Następnie przystąpiła Rada do porządku dziennego. Na podstawie referatu wiceprez. Sarego uchwiliła Rada zakupić od kolei północnej kolejną i przedmioty (żelazo z mostu i dworzec kolejowy Zwierzyniec) po kolei okrężnej i wniesienia w tym celu oferty na ryczałtowo sumę 210000 kor.

Komisya gruntowa (referent r. m. Perod) przedłożyła wnioślo przedłożenie przytęch w sprawie wydziału terenów do zabudowania parcel szętrów polortecznych, obecnie wystawionych na sprzedaż. (Uchwalone).

Rada miasta zgodziła się (refer. st. radca bud. Kleczek) na rozwiązanie kontraktu dzierżawy kamieniołomu w Dębniaku, zawartego w r. 1906 pomiędzy Mojżeszem Lipschitzem, a poprzednim właścicielem byłego obszaru dworskiego Dębniak hr. Lasockim i wypłacenie dotychczasowemu dzierżawcy tysiemem odszkodowania z powodu rozwiązania kontraktu kwoty 10000 kor. Kamieniołom będzie użyty na cele gospodarki gminnej.

R. m. Gzizkowski zgłosił resolucyę swoją o szczypanie gminnego wapienika przy kamieniołomie i utworzenie w Dębniaku gminnej cegielni, która by z dobrego materiału wyrobiła nie tylko cegle, ale dachówki i drena.

Rada przekazała rezolucyę r. m. Gzizkowskiego komisji gruntowej do rozpatrzenia.

Komisjowemu obchodu jubileuszu ks. Kółtajtja i na obślanie wystawy kobiet polskich w Pradze przynajęła Rada subwencyę po 1000 kor.

Inieniem połączonych sekcji r. m. dr Tadeusz Federowicz umotywowal wnioślo następujący: 1) Osoby ubiegające się o nadanie im prawa przynależności w gminie m. Krakowa winny złożyć wobec prezdynta, jednego z wiceprez-

Magazyn i palownia sukien i okryć damskich
JOZEFA CAŁAZKI
W KRAKOWIE, FLORYAŃSKA 49, I. p.

Bank przemysłowy
dla Królestwa Galicyi i Lodomerzy z W. Ks. Krakowskiem
Filia w Krakowie

Zakład centralny we Lwowie, kapitał akcyjny K. 10.000.000
Telefon Nr. 0092. Kasę otwarte 9-1 i 3-1/2 s. wyjątkiem niedzieli i świąt.
Wszelkie transakcyje bankowe. Finansowanie przedsiębiorstw przemysł. Wkłady na książeczki i rach. bież. kupno i sprzedaż walut dewiz, papierów wart. eskont, inkaso weksli, przekaz czeków i akredytyw kraj. i zagr. Udziela wszelkich wskazówek co do lokacyi kapitałów i transakcyi finansowych.

